

Lokal Utbildningsplan
för Fritidsledarutbildningen
Axevallå Folkhögskola 2012/2013

Inledning

Huvudman för Axevalla folkhögskola är Stiftelsen Axevalla folkhögskola, där stiftaren är Sverigefinska Riksförbundet. Axevalla folkhögskola har bedrivit tvåspråkig (svenska/finska) fritidsledarutbildning från år 1982 till år 2 000. Där efter har utbildningen profilerat sig mot det mångkulturella samhället och arbetsspråket på utbildningen är svenska. Det finns en möjlighet för elever att välja en sverigefinsk profil för sina studier, där studierna bedrivs både på svenska och på finska.

Utbildningen har sin bas i Fritidsledarskolornas gemensamma grundsyn och utbildningsplan, samt skolans lokala utbildningsplan, fastställd av styrelsen för Axevalla folkhögskola 2005-08-18. Denna plan ersätter skolans lokala utbildningsplan från 2005-08-18. Den gemensamma grundsynen och utbildningsplanen för fritidsledarutbildningen bildar grunden för den lokala utbildningsplanen.

Fritidsledarutbildningen på folkhögskola

Fritidsledarutbildning är en eftergymnasial yrkesutbildning förlagd till folkhögskola. Utbildningen förutsätter grundläggande behörighet för högskolestudier. Den skall vila på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet och förankras i deltagarnas egen livsvärld. Kursområdena bearbetas enligt folkhögskolans tradition genom upplevelse och forskning, gestaltning och analys, praktik och teori.

Folkhögskolan är en del av den fria och frivilliga folkbildningen. Folkhögskolans övergripande bildningsmål gäller även för yrkesutbildningen till fritidsledare:

”Statens stöd till folkbildningen skall ha till syfte att

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
2. bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället,
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.”

Fritidsledarskolorna – bakgrund och förutsättningar

Fritidsledarskolorna är samarbetsorganisationen för folkhögskolor med fritidsledarutbildning och utgör tillsammans svensk fritidsledarutbildning. Fritidsledarskolorna samverkar bland annat kring information, forskning, kvalitetssäkring, lärarfortbildning och seminarieverksamhet, litteraturproduktion samt detta styrdokument för lokal utbildningsplanering: "Gemensam utbildningsplan för fritidsledarutbildning i Sverige".

Gemensamma pedagogiska utgångspunkter för fritidsledarutbildningen

Fritidsledaren verkar i sitt yrkesutövande inom många olika områden i samhället där det är viktigt att kunna möta en rad olika behov hos målgruppen, som i huvudsak är barn och ungdom. Det centrala i arbetet är att möjliggöra för en positiv fritid och att skapa trygga och fungerande relationer mellan individer. Fritidsledarrollen präglas av ett främjande förhållningssätt där det är viktigt att fokusera på människors inneboende resurser och på det som upplevs positivt.

Uppdraget är att i fritidsarbetet stärka människor både som individer och samhällsmedborgare och att lyfta fram fritidens värde och möjligheter för människors välbefinnande. Fritidsledaren är därigenom en resurs i folkhälsoarbetet. Vidare fungerar fritidsledaren som en länk till samhället där demokratiska processer är centrala i arbetet .

Vid sidan om fritidsarbetet får fritidsledaren en alltmer kultur- och socialpedagogisk yrkesroll där den speciella kompetensen ligger i att arbeta med informella och icke institutionaliserade lärprocesser i mötet med människors totala livssituation.

I samarbetet med andra yrkesgrupper blir fritidsledarens speciella uppgift att utgå från människors möjligheter för att stärka de faktorer som främjar sammanhang, delaktighet och mening. Fritidsledarens uppdrag kan därmed ses som folkbildande.

I utbildningssammanhanget blir det allt viktigare att öva förmågan att analysera kultur och samhällsförändringar och dess inverkan på uppväxtvillkor och livskvalitet. Det blir också viktigt att skapa kunskap som fördjupar medvetenheten om ledarskapets kommunikativa, koordinerande och samverkande sidor.

Fritidsledarskolornas medlemsskolor utgör tillsammans svensk fritidsledarutbildning. Utifrån folkhögskolans bildningssyn syftar den till att bedriva eftergymnasial yrkesutbildning, för praktiskt pedagogiskt arbete inom fritidskulturens områden i ideell-, offentlig- och privat sektor.

Utbildningens syfte

Syftet med utbildningen är att utveckla de kunskaper, färdigheter, förhållningssätt och kompetenser som fordras för att initiera, leda, analysera och utveckla verksamheter och processer inom yrkesområdet samt att skapa möjligheter till och intresse för fortsatta studier och forskning.

Fritidsledarutbildningen ska utgå från ett helhetsperspektiv på individer, grupper och samhälle och motivera deltagarna att själva söka kunskaper och kritiskt granska dessa, samt dra personliga konsekvenser av detta.

Skolans syfte och mål för utbildningen

Enligt reglementet för Axevalla folkhögskola skall skolan verka som en demokratiserande kraft i det svenska samhället. Skolans mål jämte folkhögskolans allmänna målsättningar är att öka jämlikheten och samverkan mellan olika etniska grupper i det svenska samhället, samt förbättra valfriheten och möjligheterna för minoritets- och invandrargrupperna. Axevalla folkhögskola arbetar aktivt med att öka förståelsen hos majoritetsbefolkningen för minoriteter och invandrare.

Målsättningen för fritidsledarutbildningen vid Axevalla folkhögskola är att utbilda fritidsledare utifrån dessa ideologiska ståndpunkter. Utbildningen ger studerandena möjligheten att profilera sin utbildning antingen inom en mångkulturell eller inom en sverigefinsk profil.

Utbildningens upplägg och arbetsformer

Skolans pedagogiska grundsyn innebär att kunskaper och färdigheter inhämtas genom aktiv medverkan från kursdeltagarna själva och att stor vikt läggs vid de tidigare erfarenheterna som var och en kan bidra med i utbildningen. Vi arbetar i block och projektstudier, då vi genom litteraturstudier, grupparbeten, fältstudier, egna undersökningar och föreläsningar behandlar olika teman inom fritidssektorn.

Fritidsledarutbildningen är en yrkesutbildning. Det är viktigt att den förankras i praktiska erfarenheter. Därför krävs förpraktik inom yrkesområdet för de som ämnar söka till utbildningen. Under studietiden har studerandena sammanlagt 12 veckors praktik fördelat på två perioder. Även teoriveckorna har praktisk yrkesanknytning. De teoretiska studierna blir mer intressanta och motiverar till bättre studier när de sätts in i ett praktiskt sammanhang.

Behörighet för studier och riktlinjer för antagning

För tillträde till fritidsledarutbildningen gäller dels krav på *grundläggande* behörighet för studier på högskolenivå, dels krav på särskild behörighet.

Särskild behörighet har den som

- fyller 18 år under antagningsåret
- har väl dokumenterad praktik inom fritidssektorn eller flerårig erfarenhet av arbete inom ideella organisationer som förtroendevald eller ledare

Sökande som vill åberopa andra kompetenser än grundläggande behörighet, kan gå vidare till individuell prövning av reell kompetens.

Ansökan och antagning av elever

Ansökan till fritidsledarutbildningen görs på speciell blankett som kan beställas från folkhögskola med fritidsledarutbildning eller från Folkhögskolornas informationskontor.

Sista dag för ansökan är 15 april.

Antagning av studeranden sker av skolans lärarråd efter de riktlinjer som har fastställts av Fritidsledarskolorna och fritidsledarlinjens utbildningsråd.

Förslag till antagning av studerande utarbetas i en antagningsnämnd, som består av skolans rektor, ansvariga lärare på fritidsledarlinjen och en studerande från varje årskurs.

Närvaroregler, kunskapskontroll samt intyg

All undervisning är obligatorisk. Studerande som av någon orsak inte har deltagit i undervisningen kan i samråd med ansvarig lärare eventuellt återläsa ett försummat utbildningsmoment. Om läraren anser att en studerande inte har inhämtat ett undervisningsmoment i tillräcklig grad kan momentet underkännas.

Fortlöpande sker en prövning av kursdeltagarnas kunskaper och färdigheter genom muntliga och skriftliga redovisningar av studieblock, litteratur, projektarbeten och praktik.

Utbildningsbevis i enlighet med Fritidsledarskolornas gemensamma principer utfärdas till de kursdeltagare som fullgjort fritidsledarutbildningen.

Utbildningsrådets sammansättning och uppgifter

Skolans utbildningsråd för fritidsledarutbildningen skall fastställa lokal utbildningsplan och kursplaner för utbildningen. Utbildningsrådet har rådgivande funktion när det gäller riktlinjer för antagning av elever till utbildningen.

Utbildningsrådet består av företrädare för:

- skolans styrelse med två huvudmannarepresentanter
- lärarna med två representanter
- studerandena med två representanter (en från varje årskurs)
- skolans rektor
- användare från fritidssektorn, två representanter

Kursplaner och kurslitteratur

Utbildningsplanen konkretiseras och preciseras med kursplaner för de enskilda kurserna. Dessa ger en närmare beskrivning av innehållet i varje enskild kurs, samt beskriver studiernas organisering termins- och veckovis. De enskilda kursernas detaljerade planer utarbetas enligt skolformens traditioner gemensamt av studerande och lärare.

Kurslitteraturen och övriga läromedel tas inte upp i kursplanerna eftersom de kan variera från ett år till ett annat. Varje studieår görs därför en särskild litteratur- och läromedelslista att biläggas utbildningsplanen och de enskilda kursplanerna.

Studerandes rättigheter

Studerande som känner sig felaktigt behandlad och vill få sin sak prövad, vänder sig i första hand till den egna skolans styrelse. Om den studerande anser att den lokala skolan brustit i handläggningen av ärendet, kan man vända sig till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd.

Utbildningsplanens omfattning och struktur

Fritidsledarskolornas gemensamma utbildningsplan, senast antagen 2010, omfattar studier motsvarande minst 80 veckor på heltid. Utbildningsplanen är indelad i fem kursområden med möjligheter till fördjupningar och lokal profilering. Axevalla folkhögskolas lokala utbildningsplan, följer den gemensamma planen och har fördjupningar och lokal profilering enligt följande:

Människans växande och livsvillkor, 14 veckor

Samhälle, fritidskultur och fritidsarbete, 11 veckor

Ledarskapsutveckling, 13 veckor

Fritidsarbetets metodik, 13 veckor

Fritiden som forskningsfält, 11 veckor

Lokal utbildningsprofil, 18 veckor

Inom denna ram är utbildningen uppdelad i kurser/delkurser som kan beröra fler än ett kursområde. Genomgående belyses respektive kursområde utifrån ett genus- och etnicitetsperspektiv. Kursområdena försöker förklara och förstå sambanden mellan teori och praktik. Upplevelser och kvalitativ problembearbetning står i fokus för inlärningsprocessen. Verksamhetsförlagt lärande i form av praktik, 6 veckor per läsår, och kortpraktik, 120 timmar, ingår i kursområdena.

Varje kursområde är formulerat utifrån syfte och läranderesultat. Läranderesultaten ska uttrycka vad den studerande förväntas veta, förstå och kunna göra när kursområdet är avslutat. Angivande av läranderesultat ingår som ett led i att beskriva utbildningen enligt en nationell referensram för kvalifikationer.

Indelningen i kursområden och kurser ser ut enligt följande:

Människans växande och livsvillkor, 14 v

- * Socialt arbete
- * Socialpsykologi
- * Psykologi
- * Genuspedagogik
- * Sociologi
- * Temaveckor

Samhälle, fritidskultur och fritidsarbete, 11 v

- * Kommunerna och deras insatser för människornas fritid
- * Organisationernas insatser för människornas fritid
- * Demokrati tid (självstyre)
- * Praktik

Ledarskapsutveckling, 13 v

- * Introduktion
- * Gruppsykologi
- * Pedagogik
- * Praktiskledarskap
- * Friluftsmetodik

Fritidsarbetets metodik, 19 v

- * Idrott, friskvård
- * Ekonomi
- * Marknadsföring
- * Praktik

Fritiden som forskningsfält, 11 v

- * Forskningsmetodik
- * Specialarbete
- * Skriva rätt
- * Data

Lokal utbildningsprofil 18 v

- * Minoriteter
- * Socialarbete
- * Axevalla Sommar
- * Studieresor
- * Hjälporganisationernas arbete
- * Migration
- * Idrott och minoriteter
- * Svensk invandrings-, integrations- och minoritetspolitik
- * Invandrar- och minoritetsorganisationer i Sverige
- * Sociologi
- * Religion som kulturföreteelse

Kursområde 1:

Människans växande och livsvillkor, 14 veckor

Kursområdets syfte

Efter att ha genomgått kursområdet ska kursdeltagaren, utifrån beteendevetenskapliga teorier och perspektiv, ha erhållit kunskap om människans utveckling, uppväxt – och livsvillkor som individ och samhällsvarelse. Här fokuseras socialisation, identitet och integration samt fritidskulturens betydelse i dessa sammanhang.

Förväntade lärresultat

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- redovisa en fördjupad kunskap om tonårstiden utifrån socialisation, identitet och integration och fritidskulturens betydelse i dessa sammanhang.
- visa förmåga att se och hantera människans olika livsvillkor vad det gäller etnicitet, kön och klass.
- redogöra för de stora utvecklingspsykologiska perspektiven och vad dessa betyder för synen på människans utveckling och livsvillkor
- koppla samman och förklara relationen mellan de psykologiska utgångspunkterna med de biologiska och fysiska förutsättningarna i relation till samhället och hur detta påverkar individens livsvillkor
- visa på kunskaper om olika funktionsnedsättningar och hur dessa i möten med miljön blir till funktionshinder samt hur fritiden kan användas för att minimera hinder för människors utveckling
- analysera värdegrundens betydelse i arbetet med människor samt uppvisa ett reflekterande förhållningssätt kring normalitet och avvikelse
- förklara relationer mellan individ, grupp och samhälle.
- visa kunskap om och förståelse för fritidsledarens yrkesområde inom social/omsorgssektorn.
- visa förmåga att självständigt analysera och reflektera över fritidsledarens yrkesroll inom den sociala sektorn/omsorgssektorn.
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens

Kursområdets delkurser och innehåll

Socialt arbete

Arbete med människor i sociala sammanhang förutsätter förståelse av de processer som ligger bakom människors val av livsstil.

Kursen inleds med en introduktion till etiskt tänkande och inkluderar begrepp så som människovärde, ansvarstagande, rättvisa, välfärd, välfärdstaten mm.

Kursen fortsätter med genomgång av socialtjänstens utveckling och framväxt, med fokus på socialtjänstlagen. Under kursen studeras olika typer av missbruk och dess följder för individ och samhället, samt olika vårdformer och ideologier.

I kursen ingår även studiebesök på behandlingshem samt gästföreläsningar. Stor vikt läggs på att arbeta med det salutogena perspektivet, det vill säga där intresset är mer fokuserat på så kallade "friskfaktorer" än på "riskfaktorer".

Innehåll:

- Socialpolitikens inriktningar, beslutfattare och organisation
- Samhällets värdegrund uttryckt i lagar, förordningar och andra dokument (SoL, LVU, LVM mm)
- Socialvård- och omsorgsverksamhet
- Olika typer av vårdinstitutioner och vårdideologier
- Fritidsverksamheten inom institutionerna
- Funktionshinder: generell kunskap om funktionsnedsättningar och dess olika former.
- Fältstudier exempelvis genom att delta och planera verksamhet för funktionshindrade.

Utvecklingspsykologi

Utvecklingspsykologi som syftar till att få en övergripande förståelse för människans utveckling från vaggan till graven med fokus på biologisk, kognitiv och socioemotionell utveckling. Kursen utgår från de stora utvecklingspsykologiska perspektiven med tyngdpunkten på Piaget och Vygotskjis kognitiva teorier samt Ericsons socioemotionella utvecklingsstadier utifrån ett psykoanalytiskt perspektiv. Kursen genomförs med teoretiska föreläsningar utifrån kurslitteratur, grupp fördjupningar och diskussioner, seminarier och individuella reflektioner och analyser.

Innehåll:

- Utvecklingspsykologiska perspektiv
- Biologisk, kognitiv och socioemotionell utveckling från foster till ålderdom

Ungdomspsykologi

Att arbeta och verka bland ungdomar ställer många frågor och förutsätter kunskaper om ungdomarnas verklighet. Hur det är att vara tonåring med alla de förväntningar och omställningar det innebär att lämna barndomen. Kursen tar upp de vanligaste frågeställningarna och den senaste psykologiska forskningen runt ungdomars livssituation. Ungdomars identitetsutveckling med kampen mellan självständighet och beroende, riskfaktorer och friskfaktorer genomsyrar kursen.

Kursen genomförs med varvad teori, erfarenhetsutbyte samt föreläsningar.

Innehåll:

- Sociala relationer
- Kroppsuppfattning och sexualitet
- Etnicitet
- Ungdomars förhållande till alkohol och droger
- Antisocialt beteende

Socialpsykologi

Det ställs krav som ledare att kunna tolka situationsbaserade beteenden. Socialpsykologin ger nyttiga kunskaper om samspelet mellan individen, gruppen och samhället. Kursen genomförs med teori och praktiska övningar varvat med diskussioner och fältstudier.

Innehåll:

- Kommunikation
- Grundläggande socialpsykologiska teorier
- Attityder och fördomar
- Prosocialt och antisocialt beteende

Genuspedagogik

Jämställdhet mellan könen är en del av allas verklighet. Vad ligger bakom den rådande situationen idag? Hur jämställt är det samhälle vi lever i idag och hur bemöter vi våra barn och ungdomar relaterat till kön?

Kursen börjar med en historisk tillbakablick för att gå vidare med feministisk teoribildning, kulturella skillnader i olika samhällsstrukturer till nutidsanalys.

Kursen genomförs koncentrerat under 1 vecka

Innehåll:

- Genuspedagogik med grundläggande teoribildningar.
- Historiska och rådande maktförhållanden mellan könen.
- Samhällsstrukturer
- HBTQ kunskap
- Normkritisk pedagogik.

Sociologi

I kursen behandlas samspelet mellan samhällets olika delar med studier av människors situation och uppväxtvillkor med betoning på etnicitet, klass och kön. Kursen genomförs med föreläsningar, grupparbeten och individuella studier. I kursen ingår också läsning och analys av relevant socialrealistisk skönlitteratur.

Innehåll:

- Kultur, samhälle och individ
- Olika samhällsstrukturer
- Stratifikation och klass
- Demokrati, styrelseskick, politisk makt och krig
- Sociologiska teorier

Temaveckor

Innehåll:

- Aktiviteter som ökar kreativitet och kulturkompetens

Kursområde 2:

Samhälle, fritidskultur och fritidsarbete, 11 veckor

Kursområdets syfte:

Efter att ha genomgått kursområdet ska kursdeltagaren, utifrån samhällsvetenskapliga teorier och perspektiv, ha förståelse och insikt för enskildas och grupperns möjligheter avseende makt, delaktighet, resurser och trygghet. Dessutom ska kursdeltagaren ha fördjupad medvetenhet om demokratis idé och förverkligande i folkrörelser och politiska system.

Kursdeltagaren ska också, efter genomgången kursområde, ha kunskap och en fördjupad förståelse av fritidsarbetets uppdrag och en utvecklad förmåga till kritisk reflektion av fritidsarbetets betydelse i ideell, offentlig och privat sektor.

Förväntade läranderesultat:

Efter kursområdets slut ska den studerande kunna:

- redogöra för och förklara hur den svenska demokratin vuxit fram, samt analysera folkbildningens kraft i demokratiarbete.
- beskriva olika tankeströmningar, som ex. politiska ideologier.
- förklara organisationen för fritids- och kulturpolitiken i olika kommuner.
- beskriva lagstiftningen, som styr den kommunala verksamheten.
- bygga fungerande kommunikationskanaler mellan olika samhällsgrupper, samt mellan samhällsgrupper och beslutfattare.
- förstå det globala samhällets betydelse av den vardag som ungdomsgenerationen lever i.
- förmedla demokrati och leda grupper utifrån demokratis värdegrund.
- delta i och tillägna sig till den demokratiska beslutsprocessen.
- olika metoder att jobba i den öppna verksamheten.
- själv bedriva en god öppen verksamhet.
- analysera fritidsledarens roll och möjligheter på arbetsmarknaden.
- analysera fritidsarbetets uppdrag och ha en utvecklad förmåga till kritisk reflektion av fritidsarbetets betydelse.
- ha förståelse för folkrörelsens framväxt, dess historia samt dess betydelse.
- ideologiers betydelse i samhället.
- nätverksbyggande.
- grundläggande bokföring i föreningar, kooperativ, organisationer och företag.
- socialekonomi.

Organisationernas insatser för människans fritid

Vi lever i ett samhälle som genomgår ständiga, snabba och omfattande förändringar. Grundläggande kunskaper om och orienteringsförmåga i det moderna samhället är därför ett nödvändigt inslag i en yrkesutbildning som leder till arbete med människor.

Innehåll:

- Ideologier i samhället
Folkrörelsernas historia och framtid
- Föreningslivets mål, organisation och verksamhet
- Fritidsverksamhet inom folkrörelser, organisationer och samfund
Demokrati

Kommuner och deras insatser för människornas fritid

I kursområdet studeras enskildas och grupperas möjligheter med avseende på makt, delaktighet, resurser och trygghet i det offentliga samhället. Det offentliga samhällets stöd och roll i dessa sammanhang analyseras.

Innehåll:

- Kommunen och dess invånare
- Kommunernas organisation
- Kommunernas fritidsverksamhet, dess mål och organisation
- Barn och ungdom – skola och fritid

Demokratitid

I kursområdet studeras demokrati i teori och övas i praktiken. Linjens självstyre är en rödtråd som formar den praktiska delen i kursen.

Innehåll:

- mötesteknik
- ideell förening och dess styre

Kursområde 3:

Ledarskapsutveckling, 13 veckor

Kursområdets syfte:

Kursdeltagaren ska efter genomgången kursområde ha utvecklat en humanistisk människosyn, demokratiskt ledarskap och vara medveten om hur det egna förhållningssättet påverkar ledarskapet.

Den studerande ska ha kunskaper och färdigheter att bedriva ledarskap med utgångspunkt i olika pedagogiska teorier och modeller.

Kursdeltagaren skall även ha efter genomgången kurs en förståelse för grupprocesser och grupputveckling i ett socialpsykologiskt och etiskt perspektiv samt ha en uppfattning om att ett aktivt friluftsliv kan på ett bra sätt samla olika folkgrupper - såväl barn, ungdomar som vuxna – och är en del av det allmänna folkhälsoarbetet.

De studerande skall få en tydlig uppfattning om naturen som en viktig resurs för människans fritid och hälsa.

Förväntade läranderesultat:

Efter avslutad kurs ska den studerande:

- kunna folkbildningens grundprinciper och mål samt kunna orientera sig i folkbildningens värld.
- ha kunskaper om motion, kost och friluftsliv.
- ha kunskaper om lagar och regler som styr friluftsliv i Sverige.
- kunna röra sig fritt i naturen med hjälp av kartor och kompass.
- utveckla det personliga ledarskapet inför och inom en grupp.
- ha kunskap om säkerhet i friluftsliv.
- kunna reflektera över friluftslivets förmåga till att höja livskvalitén.
- kunna kommunicera demokrati och leda grupper utifrån demokratins värdegrund.
- ha deltagit i och tillägnat sig den demokratiska behörighetsprocessen.
- kunna värdera och analysera sitt ledarskap och självständigt hantera konsekvenserna av det egna ledarskapet.
- kunna analysera och hantera grupper och ledarskap utifrån relevanta teorier och modeller.
- i en befintlig organisation kunna leda utvecklings- och förändringsarbete samt utveckla ny verksamhet.
- kunna redovisa olika pedagogiska teorier/modeller.
- kunna beskriva sin egen pedagogiska grundsyn utifrån sin syn på ledarskap, etik, människa och samhälle.

Introduktion

Studerande skall ges insikt i de metoder och det förhållningsätt som råder i folkbildningen och studier i folkhögskolan. I introduktion av de nya studerandena samarbetar elever i årskurs två med lärarlaget.

Innehåll:

- de studerande bekantas med varandra och med studieplanen
- folkhögskolan som studieform
- praktiskt ledarskap
- lekar
- studieteknik

Friluftsmetodik

Kursen genomförs som en vecka vid läsårets början vartdera året samt fem fristående friluftsdagar med vintersport som tema. Veckorna tillbringas ute i naturen där lägerliv, vandring, paddling etc. är tongivande aktiviteter. Där ingår även praktisk träning och gruppdiskussioner kring ovanstående teman.

De blivande fritidsledarna får utbildning i att fungera som ledare i friluftssammanhang, med tonvikt på barn och ungdomar.

Innehåll:

- människan och naturen
- friluftslivets roll i fritiden och samhället
- friluftsledarskap

Praktiskt ledarskap

De studerande får tillfälle att praktisera det de lärt sig under utbildningen i en verklig eller verklighets liknande situation. Kursen ger tillfälle för de studerande att använda sig av sin egen kunskap och utveckla sitt ledarskap inom lek och idrott.

Innehåll

- ledarskap i teorin och i praktiken
- pedagogiskt ledarskap
- verksamhetsplanering

Gruppsykologi

Att tillhöra och verka i grupper är en stor del av livet. Som fritidsledare är gruppen dessutom en naturlig arbetsform. Kunskap om gruppens dynamik och liv är därför ett nödvändigt verktyg för att kunna skapa förutsättningar för att grupper ska fungera både inom uppgift och i en relation.

Kursen genomförs med praktiska övningar, teoretiska genomgångar, reflektioner och analyser av den egna studiegruppens process.

Innehåll:

- gruppens struktur och processer
- gruppteorier
- mål och motivation
- normer
- roller och relationer
- makt, status och inflytande
- faser i gruppens utveckling
- att arbeta i grupp
- konflikthantering

Pedagogik

Att leda människor i olika situationer ställer krav på ledaren att vara lyhörd och kunna förstå andra och inte minst sig själv. Pedagogiken handlar om vilket synsätt och förhållningssätt man har till människan, kunskapen och samhället. Kursen genomförs med praktiska övningar utifrån olika pedagogiska perspektiv, föreläsningar och diskussioner. Kursen avslutas med ett seminarium med fallbeskrivningar utifrån valda pedagogiska perspektiv.

Innehåll:

- Pedagogisk grundsyn – människosyn, kunskapssyn och samhällssyn
- Klassiska och moderna pedagogiska inriktningar
- Pedagogiska metoder utifrån olika pedagogiska inriktningar

Kursområde 4:

Fritidsarbetets metodik, 13 veckor

Kursområdets syfte:

Kursdeltagaren skall efter genomgången kursområde ha färdigheter att utveckla en medveten relation till sig själv och vår gemensamma livsmiljö. Kursdeltagaren skall ha skapat en människosyn, där människan är aktiv och skapande och har ett behov av att utveckla sina inneboende resurser. Kursen ska behandla kunskaper, värderingar och synsätt som kan ligga till grund för en hälsofrämjande livsstil.

Kursområdet skall ge grundläggande kunskaper i ekonomi, administrativa rutiner och verksamhetsplanering inom föreningsliv och kommunal verksamhet.

Kursområdet skall också ge grundläggande kunskaper i marknadsföring och presentation av olika verksamheter.

Förväntade läranderesultat:

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- ha grundläggande kunskaper i anatomi och fysiologi
- motivera till fysisk aktivitet och förstå varför det är viktigt
- förstå kostens betydelse för hälsan
- förstå kopplingen mellan fysisk och psykisk hälsa
- hjärt- och lungräddning
- bokföring manuellt och med enkelt bokföringsprogram
- göra en budget och ett bokslut
- presentera och granska en årsredovisning
- skriva en verksamhetsberättelse och årsredogörelse
- skriva protokoll
- använda dator som verktyg i det administrativa arbetet
- formulera ansökningar till stiftelser och fonder
- kritiskt granska medier
- ha inblick i formuleringskonst och layout
- skriva pressmeddelanden och tidningsartiklar
- producera marknadsföringsmaterial
- skapa ett utställnings- och marknadsföringsmaterial
- basfärdigheter att göra en egen hemsida
- skapa en digital bild, bearbeta den och använda den för olika ändamål
- vara förtrogen med lagar och etiska regler som gäller för området
- grundläggande videofilmning, redigering och framställning av färdig produkt
- viss teori om videoteknik, dramaturgiskt tänkande.

Idrott, friskvård

Kursen ger de studerande en fördjupad kunskap om idrottens, motionens och kostens betydelse för ett friskare liv. Kursen syftar till att ge deltagaren kunskaper om hälsofrämjande perspektiv och salutogent förhållningssätt.

Innehåll:

- gymnastik
- idrott
- motion
- anatomi och fysiologi
- kostlära
- kasam

Ekonomi

Kursen ger grundläggande kunskaper i ekonomi och administrativa rutiner inom föreningslivet och kommunal verksamhet.

Innehåll:

- bokföring, teori och övningar
- personaladministration
- budgetering och bokslut
- verksamhetsberättelse och årsredovisning

Marknadsföring

Kursen ger grundläggande kunskaper om marknadsföring och om presentation av verksamhet.

Kursen genomförs i sammanhängande block vartannat år.

Innehåll:

- marknadsföringsteknik och lagstiftning
- sociala medier och digital video
- webbdesign
- digital bildhantering

Yrkespraktik

Av utbildningens 80 veckor skall minst 12 veckor vara heltidspraktik. Denna praktik skall ge praktisk erfarenhet från olika delar av fritidsledarens yrkesområde. Praktiken skall integreras i den teoretiska utbildningen.

När den studerande avslutat sina studier skall denne ha erfarenhet av såväl administrativt/organisatoriskt som pedagogiskt arbete.

Den studerande ordnar själv sin praktikplats som dock måste godkännas av handledare.

Kursområde 5:

Fritiden som forskningsfält, 11 veckor (se Anders bilaga)

Kursområdets syfte:

Kursdeltagaren ska efter genomgången kursområde ha kunskap om grunderna i kvalitativa och kvantitativa metoder. Kursdeltagaren ska också ha kännedom om aktuella och relevanta teorier samt forskningsresultat. Kunskaperna tillämpas, under handledning, i ett uppsatsarbete. Sökande efter ny kunskap, dvs. forskningsprocessen, är viktig för utveckling av det egna arbetet och yrkesrollen. Specialarbetet ger möjlighet att forska inom ett valt ämnesområde och pröva vald forskningsmetod.

Förväntade läranderesultat:

Den studerande ska kunna

- med ett vetenskapligt förhållningssätt genomföra forskningsprojekt utifrån valt problemområde
- utifrån vetenskapliga metoder redovisa sitt forskningsprojekt i ett seminarium
- ur ett vetenskapligt perspektiv opponera och kritiskt granska ett vetenskapligt forskningsarbete.

Innehåll:

- Vetenskaplig teoribildning
- Forskningsprocessen
- Kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder
- Statistik
- Rappportskrivning
- Upprättande av plan för examensarbete
- Genomförande av forskningsprojektet – examensarbetet
 - Redovisning i seminarieform
 - Deltagande och opponentskap i seminarier

Informationsteknik och datakunskap

Kunskap i informationsteknik och data är i dag en nödvändig del av fritidsledarens arbete. Av den anledningen ingår data/IT-studier i såväl den allmänna som den lokala delen av utbildningen. Det är viktigt att man redan under utbildningen får en god inblick i data och andra nya innovationer inom detta område. Likaså är det också viktigt att studerandena är medvetna om det etiska och moraliska ansvar som följer med användningen av informationsteknik och datorer.

Kursen ger dem grundläggande kunskaper för att använda olika dataprogram som verktyg i yrkeslivet inom fritiden.

Innehåll:

- Ord- och textbehandling
- Statistikprogram
- Databassökning
- Presentationsprogram PowerPoint
- Excel

Lokal utbildningsprofil:

Profilämne, 18 veckor

Inom ramen för den gemensamma utbildningsplanen för fritidsledarutbildningen har den enskilda skolan möjlighet till en lokal profilering. Axevalla folkhögskola arbetar aktivt med att öka förståelsen hos majoritetsbefolkningen för minoriteter och invandrare.

Målsättningen för fritidsledarutbildningen vid Axevalla folkhögskola är att utbilda fritidsledare utifrån dessa ideologiska ståndpunkter. Utbildningen ger studerandena möjligheten att profilera sin utbildning antingen inom en mångkulturell eller också en sverigefinsk profil.

Den lokala utvidgningen utgår från de speciella krav fritidsledare kan komma att möta i sitt arbete i dagens mångkulturella Sverige.

Stor vikt vid minoritetsfrågor läggs även i den allmänna delen. I de olika studiemomenten kommer minoritets- och invandrarfrågor att speciellt granskas.

Förväntade läranderesultat

Den studerande ska:

- inta en positiv attityd mot migrations-, integrations- och minoritetspolitisk verksamhet i samhället.
- ha praktiska färdigheter i att bygga fungerande kommunikationskanaler mellan olika etniska grupper i det svenska samhället och mellan minoriteter och beslutsfattare.
- kunna Sveriges minoritetspolitiska och integrationspolitiska målsättningar, samt de
- mekanismer i samhället som styr det minoritets- och integrationspolitiska beslutfattandet och dess tillämpningar i praktiken.
- inhämta kunskaper om minoriteternas språkliga och samhälleliga villkor och lära sig att kritiskt analysera de mekanismer i samhället som påverkar dessa.
- ha praktiska färdigheter i att påverka de olika minoriteternas och etniska gruppernas levnadsförhållanden särskilt inom fritidssektorn.
- ha insikt om kulturens betydelse för ett harmonisk och bra liv innefattande förståelse av, kunskap om och tålighet mot främmande kulturer.

Minoritets- och integrationsfrågor

Kursområdet skall genomlysa det mångkulturella Sverige och de möjligheter som den diversifierade etniciteten kan skapa. Orsaker till rasism och främlingsfientlighet studeras samt metoder att motverka detta. En del av delkursen genomförs som projektstudier på tre veckor.

Innehåll:

- Planera, leda, genomföra verksamhet i projektform
- Svensk migrations-, och integrations- och minoritetspolitik
- Arbetet som fritidsledare och det mångkulturella Sverige
- Europarådets konvention om nationella minoriteter och minoritetsspråk
- Ledarskap och kommunikation i en mångkulturell miljö
- Socialisation och fritid i ett minoritets- och integrationsperspektiv
- Invandrar- och minoritetsorganisationer i Sverige

Studieresor

Studieresa till Finland (vartannat år)

Innehåll:

- minoritetspolitik i Finland, med inriktning till svenska språket och
- finlandssvensk kultur
- fritidsledarutbildning och ungdomsarbetet i Finland
- svenskspråkig kulturverksamhet
- nordiskt samarbete och vänortsverksamhet

Studieresa till Europa (vartannat år)

Innehåll:

- minoriteter och migration i Europa
- ungdomsarbete i Europa och EU
- kulturpolitik

Axevalla Sommar

En övergripande målsättning för "Axevalla sommar", som har anordnats av Axevalla folkhögskola tillsammans med Sverigefinska Riksförbundets Västra Götalands distrikt sedan 1987, är att upprätthålla och utveckla den sverigefinska kulturen liksom Axevalla folkhögskolas roll som ett kulturcentrum för sverigefinskt och nordiskt kulturarbete i Västra Sverige. Arrangemanget skapar ett kulturforum för sverigefinnar, svenskar och finnar.

Innehåll:

- Studerandena deltar aktivt, under handledning, i arrangemangets planerings- och förberedningsarbete samt i genomförandet av själva arrangemanget.
- Sverigefinska riksförbundet och dess organisation.

Hjälporganisationernas arbete

Denna delkurs genomförs i samarbete med Svenska Röda Korset eller liknande hjälporganisation. Under kurstiden bekantas de studerande i organisationernas arbete i Sverige och utomlands.

Innehåll:

- FN förklaring om mänskliga rättigheter
- FN barnkonvention
- Internationell rätt i krig
- Hjälporganisationernas verksamhet
- SIDA:s verksamhet och u-hjälp

Idrott och minoriteter

Under delkursen studeras de speciella förhållanden som råder i olika kulturer och kan vara ett förhinder till deltagandet i motions- och idrottsverksamhet. Hur vi kan bekämpa de förhinder och vilka speciella åtgärder krävs för deltagandet.

Kultur och Religion

Kultur och religion går hand i hand. Vad som påverkar är svårt att urskilja. Många seder och bruk upplevs tillhöra en religion fast de egentligen är mer representativa för en lokal tradition och kultur.

Världsreligionerna har flera förgreningar och skillnaderna mellan de olika grenarna kan vara stora. Religionerna är en kraftkälla i samhället som kan komplettera samhällets resurser på många olika sätt t.ex. i ungdomsarbetet. Men religionerna kan lika väl vara skäl till konflikter och motsättningar i samhället. Kulturens regler och normer påverkar oss och vi behöver ta flera perspektiv för att se helheten.

Kursen fokuserar på att ta fram de styrkor och se de möjligheter som ökad kunskap och förståelse för varandras olikheter för med sig.

Innehåll:

- Världsreligionerna; Hinduism, Buddhism, Judendom, Kristendom, Islam,
- Kulturyttringar; Hederskulturer, etnisk identitet, etnocentrism
- Migration
- Kulturella skillnader på grupp och individnivå